

840.

ROZPORZĄDZENIE
PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 24 października 1934 r.

w sprawie zmiany ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15 marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

Art. 1. W ustawie z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1 wyrazy: „Krajowej Kasie Pożyczkowej w Poznaniu, Pomorskiej Krajowej Kasie Pożyczkowej w Toruniu” zastępuje się wyrazami: „Wojewódzkiemu Bankowi Pożyczkowemu w Poznaniu”;

w tymże artykule dodaje się ustęp drugi w brzmieniu:

„(2) Układy konwersyjne winny być zawierane na piśmie. Wierzytelności stanowiące przedmiot układu winny być wyrażone w złotych. Zawarcie układu, późniejsza zmiana warunków układu, zmiana podstawy prawnej zobowiązań objętych układami oraz zmiana wierzycieli lub dłużników zobowiązań objętych układami, nie powodują odnowienia pierwotnych zobowiązań.”;

2) w art. 2 liczbę „75.000.000” zastępuje się liczbą „150.000.000”;

3) w art. 3 ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie:

„(1) Pomoc Skarbu Państwa wyniesie 50% strat, poniesionych przez instytucję lub przedsiębiorstwo na kapitale wierzytelności rolniczych, objętych układami, wymienionymi w art. 1. Pomoc Skarbu Państwa w związku z obniżeniem dłużnikom odsetek przy zawieraniu układów konwersyjnych ustalać będzie Minister Skarbu w drodze rozporządzeń.”;

4) w art. 5 w pkt. 1) po wyrazie „akceptacyjnego” skreśla się średnik i dodaje się wyrazy: „oraz przeprowadzenie innych operacji przewidzianych w ustawie niniejszej i w statucie banku”;

5) po art. 5 dodaje się nowy art. 5a w brzmieniu:

„Art. 5a. Przy Banku Akceptacyjnym będzie działał Komitet Konwersyjny, którego organizację i zakres działania ustali Minister Skarbu w drodze rozporządzeń.”;

6) w art. 7 w ust. (2) liczbę „75.000.000” zastępuje się liczbą „120.000.000”;

w tymże artykule dodaje się ustęp trzeci w brzmieniu:

„(3) Do ogólnej sumy zobowiązań Banku Akceptacyjnego wymienionych w ust. (1) nie zalicza

się obligacji, emitowanych przez Bank Akceptacyjny na podstawie art. 7a ustawy niniejszej, które zaopatrzone są specjalną gwarancją Skarbu Państwa.”;

7) po art. 7 dodaje się nowy art. 7a w brzmieniu:

„Art. 7a. Bank Akceptacyjny ma prawo emitować własne obligacje, które służyć będą do przejmowania wierzytelności rolniczych instytucji kredytowych. Obligacje te są poręczone przez Skarb Państwa. Ogólna suma obligacji Banku Akceptacyjnego nie może przekroczyć 100.000.000 złotych. Szczegółowe przepisy, dotyczące zasad emisji obligacji, a w szczególności zabezpieczenia, umarzania i oprocentowania tych obligacji, dokonywania operacji temi obligacjami oraz innych warunków emisji — ustalać będzie Minister Skarbu w drodze rozporządzeń.”;

8) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Art. 8. (1) Wierzytelności i ich zabezpieczenia łącznie z zabezpieczeniami hipotecznymi, służące za podkład kredytów akceptacyjnych, będą wpisywane przez instytucje wierzycielskie do osobnego rejestru Banku Akceptacyjnego, którego sposób prowadzenia określa Minister Skarbu w drodze rozporządzenia. Z chwilą wpisania powyższych wierzytelności do rejestru Bankowi Akceptacyjnemu służyć będzie prawo zastawu na tych wierzytelnościach oraz na zabezpieczeniach osobistych i rzeczowych tych wierzytelności. Prawo zastawu, służące Bankowi Akceptacyjnemu, w niczem nie narusza praw i obowiązków instytucji wierzycielskiej i dłużnika, wynikających z układu. Wgląd do rejestru dozwolony jest każdemu, kto wykaże w tem usprawiedliwiony interes.

(2) Wierzytelności i ich zabezpieczenia, wpisane do rejestru, jak również wpływy na spłatę kapitału i odsetek tych wierzytelności stanowiąc będą w majątku instytucji, która uzyskała kredyt, osobną masę, służącą na zaspokojenie należności Banku Akceptacyjnego. Wierzytelności te i ich przynależności nie mogą być przedmiotem przelewu, potrącania z wzajemnymi roszczeniami dłużnika, ani przedmiotem egzekucji ze strony osób trzecich oraz nie mogą być wciągnięte do masy upadłości instytucji wierzycielskiej.

(3) Przy wierzytelnościach i zabezpieczeniach hipotecznych prawa Banku Akceptacyjnego, wynikające z wpisu wierzytelności do rejestru, winny być na żądanie Banku Akceptacyjnego ujawnione w księdze hipotecznej przez wpisanie wzmianki, że wierzytelność hipoteczna wpisana jest do rejestru Banku Akceptacyjnego. Wzmianka ta będzie wpisana do wykazu hipotecznego na jednostronny wniosek instytucji wierzycielskiej lub Banku Akceptacyjnego. Podstawą do zeznania wniosku będzie pismo instytucji wierzycielskiej lub Banku Akceptacyjnego bez potrzeby uwierzytelnienia podpisów. Wykreślenie wzmianki może nastąpić tylko na wniosek Banku Akceptacyjnego lub na wniosek instytucji wierzycielskiej za zezwoleniem Banku Akceptacyjnego, wyrażonym na piśmie, bez potrzeby uwierzytelnienia podpisów.

(4) Żadne przeszkody, wynikające z obowiązujących przepisów lub treści księgi hipotecznej, nie tamują skutecznienia wpisu lub wykreślenia wzmianki.

(5) Na obszarze, na którym obowiązuje prawo o ustaleniu własności dóbr nieruchomości z 1818 r. i prawo o przywilejach i hipotekach z 1825 r., wzmianka, określona w ust. (3) artykułu niniejszego, może być wciągnięta do księgi hipotecznej w trybie, przepisany w art. 15a i 15b prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach, zawartego w rozporządzeniu Komisarza Generalnego Ziem Wschodnich z dnia 31 sierpnia 1919 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 53, poz. 510).";

9) po art. 8 dodaje się trzy nowe artykuły 8a, 8b i 8c w brzmieniu:

„Art. 8a. (1) Księgi Banku Akceptacyjnego, wypisy z nich podpisane w sposób statutem przewidziany i zaopatrzone w pieczęć Banku, wszelkie pisemne oświadczenia Banku, zawierające decyzje, pełnomocnictwa, zobowiązania lub zwolnienia od zobowiązań, albo zrzeczenia się praw, w ten sam sposób przez Bank Akceptacyjny wystawiane, mają moc dowodową dokumentów publicznych oraz aktów, na podstawie których mogą być wnoszone wpisy do hipoteki; wykazy zaległości oraz wypisy z rejestru (art. 8), o ile są zaopatrzone stwierdzeniem, że należność prawnie dojrzała do egzekucji, mają moc prawną tytułów wykonawczych, bez potrzeby wyjednywania dla nich sądowych klauzul wykonalności. Na podstawie wyżej wymienionych tytułów wykonawczych Bankowi Akceptacyjnemu służy prawo prowadzenia egzekucyj, zarówno z majątku instytucji wierzycielskiej, jak i z majątku dłużnika, który zawarł z tą instytucją układ.

(2) Egzekucja należności Banku Akceptacyjnego odbywać się będzie — według uznania Banku Akceptacyjnego — bądź w trybie kodeksu postępowania cywilnego, bądź w trybie egzekucji administracyjnej. O ile należności te będą ściągane w trybie egzekucji administracyjnej, do egzekucji takiej będą stosowane — na czas obowiązywania ustawy z dnia 10 marca 1932 r. o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe oraz o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 328), — przepisy tej ustawy oraz rozporządzeń wydanych na jej podstawie.

(3) W razie sprzedaży nieruchomości przez Bank Akceptacyjny, nie będą stosowane żadne ograniczenia, dotyczące nabywców nieruchomości ziemskich, z wyjątkiem ograniczeń, stosowanych względem cudzoziemców.

Art. 8b. Jeżeli przy udzielaniu kredytu akceptacyjnego pośredniczy między instytucją wierzycielską, która zawarła układ z dłużnikiem, a Bankiem Akceptacyjnym inna instytucja wierzycielska (instytucja pośrednicząca), wówczas wszelkie uprawnienia i przywileje Banku Akceptacyjnego, wynikające z przepisów ustawy niniejszej, służą Bankowi Akceptacyjnemu, zarówno w stosunku do instytucji pośredniczącej, instytucji wierzycielskiej, zawierającej układ, jak i do dłużnika.

Art. 8c. Bank Akceptacyjny jest wolny od wszelkich podatków państwowych i samorządowych, jako też od opłat stemplowych od pokwitowań oraz podań i świadectw, z wyjątkiem podatku od nieruchomości i podatku gruntowego.”;

10) w tytule przed art. 9 skreśla się wyrazy: „w opłatach stemplowych”;

11) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. Wolne od opłat stemplowych są:

1) pisma, dotyczące założenia Banku Akceptacyjnego i powiększenia jego kapitału zakładowego;

2) pisma, stwierdzające układy wymienione w art. 1 lub stwierdzające ustanowienie zastawu, hipoteki lub poręczenia — celem zabezpieczenia wierzytelności, stanowiących przedmiot układów, pisma, stwierdzające przedłużenie terminu płatności tych wierzytelności lub ich zmianę;

3) obligi, stwierdzające zobowiązania Banku Akceptacyjnego i zobowiązania wobec Banku Akceptacyjnego, oraz pisma, stwierdzające ustanowienie na rzecz Banku Akceptacyjnego zastawu, hipoteki lub poręczenia;

4) weksle, wystawione lub akceptowane przez Bank Akceptacyjny;

5) pisma, stwierdzające przelew wierzytelności, stanowiącej przedmiot układu (art. 1), na rzecz Banku Akceptacyjnego, Państwowego Banku Rolnego, lub na rzecz instytucji kredytowej, wskazanej na piśmie przez Bank Akceptacyjny.”;

12) po art. 9 dodaje się nowe przepisy w brzmieniu:

„Art. 9a. Minister Sprawiedliwości może w drodze rozporządzenia zwolnić całkowicie lub częściowo od wszelkich opłat sądowych (hipotecznych) czynności, które pozostają w związku z wykonaniem przepisów ustawy niniejszej, jak również obniżyć przewidziane w obowiązujących przepisach wynagrodzenie notariuszów i pisarzy hipotecznych za te czynności.

3a. Inne przepisy.

Art. 9b. Jeżeli układy konwersyjne i dokumenty, wystawione celem zabezpieczenia praw instytucji wierzycielskich (wierzycieli) — z wyjątkiem dokumentów, mających być podstawą czynności hipotecznych i weksli — mają podpisywać osoby niepiśmienne, należy odpowiednio stosować przepisy ustawy z dnia 23 marca 1929 r. o wystawianiu skryptów dłużnych i pokwitowań przez osoby, nieumiejące lub niemogące pisać (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 260), nawet gdy chodzi o osoby nieumiejące lub niemogące czytać.

Art. 9c. (1) W przypadkach, gdy dłużnikami instytucji wierzycielskich są posiadacze gospodarstw wiejskich grupy A i B, określonych w art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841), na instytucji wierzycielskiej ciąży obowiązek zawarcia układu. W stosunku do posiadaczy gospodarstw wiejskich grupy B obowiązek ten ciąży na instytucji wierzycielskiej tylko wówczas, jeżeli zadłużenie tych posiadaczy nie przewyższa 75% zrewidowanego szacunku instytucji ziemskiego kredytu długoterminowego.

(2) W przypadkach, gdy w myśl ustępu poprzedzającego na instytucji wierzycielskiej ciąży obowiązek zawarcia układu, urzędy rozjemcze będą mogły na wniosek dłużnika wydać postanowienie, na podstawie którego postępowanie egzekucyjne prowa-

dzony przez instytucję wierzycielską z majątku dłużnika będzie mogło ulec zawieszeniu. W razie zawieszenia egzekucji dłużnik będzie jednak obowiązany dokonywać spłaty długu i odsetek w takiej wysokości, jaka ustalona będzie dla układów zawieranych przez instytucje wierzycielskie z określonymi kategoriami dłużników. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu, określi tryb postępowania oraz szczegółowe warunki, na jakich urzędy rozjemcze będą mogły wydawać powyższe postanowienia, jak również oznaczy skutki tych postanowień na postępowanie egzekucyjne.

(3) W przypadkach, gdy na instytucji wierzycielskiej ciąży obowiązek zawarcia układu, a zawarcie tego układu nie dochodzi do skutku, Komitet Konwersyjny orzekać będzie na wniosek dłużnika lub instytucji wierzycielskiej, z czyjej winy nie zawarto układu. W razie ustalenia, że układ nie doszedł do skutku z winy instytucji wierzycielskiej, będą miały zastosowanie w stosunku do dłużnika i instytucji wierzycielskiej przepisy rozdziału V rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych. Komitet Konwersyjny może zwrócić się do urzędu rozjemczego o ustalenie okoliczności, wymienionych w art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych. W razie stwierdzenia, że układ nie doszedł do skutku z winy dłużnika, Komitet Konwersyjny może go pozbawić dobrodziejstw wpływających z ustępu poprzedzającego. Tryb postępowania Komitetu Konwersyjnego w sprawach wyżej wymienionych ustala Minister Skarbu w drodze rozporządzenia.

Art. 9d. Żadne postanowienia umów lub innych tytułów, powstałych przed wejściem w życie ustawy niniejszej, nie stoją na przeszkodzie zastosowaniu jej przepisów. Postanowienia takie są nieważne, co nie powoduje jednak nieważności pozostałych postanowień tych umów lub innych tytułów."

Art. 2. (1) Wszystkie wzmianki, wpisane w księgach hipotecznych na rzecz Banku Akceptacyjnego przed dniem 1 grudnia 1934 r., będą miały ten sam skutek prawny, co wpisy wzmianki, dokonane na podstawie art. 1 pkt. 8) rozporządzenia niniejszego.

(2) Wpisy wierzytelności i ich zabezpieczeń, dokonane przed dniem 1 grudnia 1934 r. w rejestrze Banku Akceptacyjnego, prowadzonym przez instytucję wierzycielską na podstawie art. 8 ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211), będą miały wszelkie skutki prawne, określone w art. 1 pkt. 8) rozporządzenia niniejszego.

(3) Minister Skarbu określi w drodze rozporządzenia:

1) zmiany warunków układów, zawartych przed dniem 1 grudnia 1934 r. przez instytucje wierzyciel-

skie z dłużnikami i zatwierdzonych przez Bank Akceptacyjny;

2) zmiany warunków umów, zawartych przez Bank Akceptacyjny z instytucjami wierzycielskimi przed dniem 1 grudnia 1934 r.

Art. 3. Upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 24 marca 1933 r. o ułatwieniach dla instytucji kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 211) ze zmianami wprowadzonymi rozporządzeniem niniejszym — z odpowiednią zmianą numeracji działów, artykułów i ustępów, zarówno w tytułach, jak i w treści.

Art. 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1934 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski*

Minister Spraw Wewnętrznych:

Marjan Zyndram-Kościałkowski

Minister Spraw Zagranicznych: *Beck*

Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki*

Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski*

Minister Wyznań Religijnych

i Oświecenia Publicznego: *W. Jędrzejewicz*

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *J. Poniatowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *H. Floyar-Rajchman*

Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz*

Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski*

Minister Poczty i Telegrafów: *E. Kaliński*